

Стрельцова Є.А.,

здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня,

Шевчук М.В.,

здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня,

Науковий керівник:

Яцкевич І.В.,

доктор економічних наук, професор,

професор кафедри менеджменту і маркетингу,

Одеська державна академія будівництва та архітектури

РОЛЬ УПРАВЛІННЯ ПРИ ВЗАЄМОДІЇ УЧАСНИКІВ-ПАРТНЕРІВ ПРОЄКТУ

Природно, що на практиці, процес інтеграційних змін еволюціонував із сукупності підсистем управління (фінанси, якість, внутрішнє середовище тощо) у систему управління формуванням і розвитком взаємовідносин між учасниками-партнерами проєкту. Розвиток взаємовідносин між учасниками-партнерами проєкту – це результат систематичних динамічних перетворень, трансформацій їхніх підсистем у межах встановлених підприємствами-партнерами стратегічних цілей з урахуванням ефекту.

Управління учасниками-партнерами проєкту являє собою складний комплекс, динамізм і злагодженість роботи якого забезпечується механізмом управління взаємовідносинами між учасниками-партнерами проєкту, що встановлює внутрішні зв'язки, враховує діяльність всіх учасників-партнерів та працівників.

Для визначення механізму управління проєктом потрібно розглядати його сутність, цілі та принципи з урахуванням форм (міжнародний, віртуальний, галузевий, міжгалузевий, мережний), життєвого циклу, впливу зовнішніх та внутрішніх факторів. Водночас управління проєктом повинно враховувати цілі учасників-партнерів, що дасть можливість обґрунтувати та ефективно їх застосувати. Зазначені вимоги до механізму управління проєктом, призводять до того, щоб дослідити більш змістовно сутність механізму.

Низка робіт розглядає механізм управління «як складову (найбільш активну) частину системи управління, що забезпечує вплив на фактори, від стану яких залежить результат діяльності керованого об'єкта» [1...5]. Водночас у даній роботі визначається, що механізм управління був покликаний підпорядкувати інтереси людей рішенням, прийнятим зверху. Такий механізм може мати місце у випадку, коли використовуються тільки адміністративно-командні методи управління.

Автор визначає, що механізм управління це спосіб організації управління, який являє собою взаємозалежний комплекс форм, методів, засобів, принципів, важелів господарювання, що забезпечують ефективну реалізацію цілей, що стоять перед підприємствами, застосовуваних одночасно для ефективного вирішення певних завдань у сфері більш повного задоволення суспільних, колективних та індивідуальних потреб і спрямоване на поліпшення роботи підприємства за рахунок підвищення вимог до координації робіт та організації своєчасного обміну відомостями для здійснення виробничо-господарської діяльності [2].

У роботі [1] під механізмом управління розуміється складова частина системи управління народним господарством, за допомогою якої державними органами управління виробляються рішення про конкретні цілі, шляхи та засоби розвитку підприємства, які трансформуються у систему інтересів людей і їх дії. Структура механізму управління надається у вигляді сукупності трьох елементів: планування, стимулювання та організація управління. При такому підході до формування механізму управління з його складу виключається найбільш активна частина – мотиви діяльності людей. Механізм управління був покликаний підпорядкувати інтереси людей рішенням, що прийняті зверху.

У зазначених роботах не враховується особливості механізму управління між взаємодією суб'єктів підприємницької діяльності.

Лисенко Ю. і Єгоров П. дають таке визначення організаційно-економічному механізму: це система формування цілей і стимулів, що

дозволяють перетворити у процесі трудової діяльності рух (динаміку) матеріальних і духовних потреб членів суспільства в русі засобів виробництва та його кінцевих результатів, спрямованих на задоволення платоспроможного попиту користувачів [1].

При побудові та реалізації механізмів управління в підприємницькій діяльності слід враховувати системність, комплексність, самостійність знань про управління, охоплення всіх рівнів розвитку національної економіки [3]. У зв'язку з цим Грузнов І. робить наголос на тому, що в цьому зв'язку виникає питання про системний підхід як до проблем управління, так і до характеру. Змісту знань про управління з урахуванням зростання продуктивності праці в процесі інтенсифікації національної економіки. Також, на його думку, важливим моментом є визначення предмета і методу науки управління загалом і механізмів керування процесами людської діяльності зокрема [1]. Він бачить головне призначення механізмів в тому, що вони, поряд з технічними засобами, підвищують продуктивності руда, змінюють зміст і структурують його, роблять більш творчим і ефективним [1].

Грузнов І. приходять до висновку, що механізм управління – це інструмент в руках людини, призначений для підвищення ефективності науково-технічної, організаційної, економічної, екологічної та інших видів діяльності з розроблення, вдосконалення і впровадження процесів, процедур, програм і т.д. [1].

Також слід враховувати, що механізм господарський – це сукупність організаційних структур і конкретних форм господарювання, методів управління та правових форм, за допомогою яких суспільство використовує економічні закони з урахуванням складної історичної специфіки [2].

Намагаючись систематизувати це поняття, відповідно до дисертаційного дослідження, під механізмом управління проєктом слід розуміти сукупність управлінських, організаційних та економічних процесів, які забезпечують взаємодію учасників-партнерів проєкту в досягненні спільних цілей в межах

обмеженості ресурсів та нестабільності підприємницького середовища з метою ефективної реалізації проєкту.

Список використаних джерел:

1. Управління проектами: навч. посіб. до вивчення дисципліни для магістрів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізації: «Менеджмент і бізнес-адміністрування», «Менеджмент міжнародних проєктів», «Менеджмент інновацій», «Логістика»/ Уклад.: Л.Є. Довгань, Г.А.Мохонько, І.П.Малик. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 420 с.

2. Управління переговорним процесом між зацікавленими сторонами проєкту. URL: https://vnu.edu.ua/sites/default/files/Files/karakay_zacikavleni_storoni-ilovepdf-compressed.pdf (дата звернення: 10.10.2023).

3. Становська І.І., Кошуляк С. В. Управління зацікавленими сторонами проєктів будівництва при виникненні невизначеності протидії. ВІСНИК НТУ "ХП" № 45 (1321). С. 125 - 133.

4. Керівництво з управління інноваційними проєктами і програмами організацій: Монографія. Переклад на українську мову під редакцією проф. Ярошенка Ф.О. К.: Новий друк, 2010. 160 с.

5. Гусєва Ю.Ю., О.С. Мартиненко, І.М. Кадикова, І.В. Чумаченко Метрики процесів управління та контролю вимог у проєктах. Радіоелектроніка, інформатика, управління. 2017. №4. С. 21-40.